

Opole, dnia 11 marca 2005 r.

PS.IAM-0913-5 /05

Pani
Izabela Gaj
Kierownik Zespołu Kontrolnego

W związku z przeprowadzoną kontrolą w Wydziale Polityki Społecznej Urzędu Miasta Opola w dniach 06.12.2004 r. – 31.12.2004 r. kilku wybranych, największych dotacji w ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla miasta Opola na 2003 rok oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, po dogłębnym przeanalizowaniu protokołu kontroli nr 19/2004 z dnia 28 lutego 2005 roku zgłaszam następujące umotywowane zastrzeżenia i wyjaśnienia.

- 1) • W części **L3 Podstawa prawna uchwały** zakwestionowana została podstawa prawna uchwały Rady Miasta Opola w sprawie Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla miasta Opola na 2003 rok, co jest nieuprawnione, gdyż Rada Miasta Opola podejmowała powyższą uchwałę na podstawie przygotowanego przez ówczesny Referat Zdrowia projektu uchwały (w załączeniu druk 296 – załącznik nr 1) wg art. 4¹ ust. 2 oraz ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 2) • W pkt III.1 – 5 zakwestionowano jakość protokołów z posiedzeń komisji opiniujących wnioski do miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w związku z ich formalną nieprawidłowością z powodu braku konkretnych odniesień poszczególnych wniosków, co do kryteriów ich rozpatrywania. Protokoły z posiedzeń Komisji należy rozpatrywać łącznie ze zgromadzonymi w dokumentacji wnioskami podmiotów występujących o dotację. Na uwagę zasługuje fakt, iż przedmiotem prac Komisji były 123 wnioski i szczegółowe opisanie czynności dot. każdego wniosku było w ramach pracy komisji czasochłonne i nieracjonalne. Nadmienić należy, że komisja była ciałem doradczym Prezydenta miasta Opola niezależnym od Wydziału, a jej ustalenia są pomocnicze w decyzjach Prezydenta dot. przyznawania środków finansowych. Ponadto komisja była ciałem

społecznym, składającym się w większości z radnych, której trudno zarzucić brak wnikliwości przy ocenie wniosków i dowolność w stosowaniu kryteriów rozdziału środków finansowych.

- 3) • W pkt III.1 twierdzenie, iż istnieją dwa egzemplarze protokołu z dnia 5 lutego 2003 roku jest błędne. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż jeden z tych egzemplarzy jest kopia potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez ówczesnego Naczelnika Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych. Kopia została sporządzona na polecenie Zastępcy Prezydenta Miasta Opola – Pana Janusza Kwiatkowskiego dla jego potrzeb, zanim podpisali protokół wszyscy członkowie komisji opiniującej.

W tym samym punkcie przyznano, iż nie są znane powody zmniejszenia przyznanej dotacji na realizację zadania przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Arka w mieście”. Z dokumentów dotyczących sprawy wynika, iż wysokość dotacji proponowały dwie komisje opiniujące. Jedna, w okresie styczeń/luty 2003 r. po rozpatrzeniu wniosku ww. organizacji przyznała dotację w wysokości 32.600,00 zł i druga powołana w dniu 14 kwietnia 2003 roku zweryfikowała wysokość przyznanej dotacji zmniejszając ją do 27.600,00 zł, co zostało ujęte w planie finansowym w układzie zadaniowym do miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla miasta Opola na 2003 rok dołączonym do protokołu z posiedzenia komisji.

- 4) • pkt III.2-3 W skład Komisji wchodziło 7 osób. Protokół końcowy podpisało 7 osób, a więc pełny skład Komisji.

- 5) • W pkt III.5 na podstawie protokołu z dnia 3 listopada 2003 roku stwierdzono, iż Komisja dwukrotnie podejmowała te same decyzje. W praktyce komisja opiniująca w większości nie przyznała podmiotom pełnej, wnioskowanej dotacji ze względu na ograniczone środki do podziału. Pod koniec okresu realizacyjnego zadań miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wystąpiły rezerwy finansowe, które rozdzielone były jako dopełnienie dotacji realizacji zadań będących w toku wykonywania, natomiast nowe wnioski podmiotów nie ujętych w uchwale Rady Miasta Opola w sprawie miejskiego programu ..., musiały być odrzucone gdyż ich rozpatrywanie w obecnym czasie podlegało nowym procedurom wynikającym z wejścia w życie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- 6) • W pkt IV.1 stwierdzono, że w dniu 13 sierpnia 2002 roku został złożony do Urzędu Miasta Opola wniosek Polskiego Towarzystwa Psychologicznego w formie kserokopii

bez potwierdzenia za zgodność z oryginałem. Wyjaśniam, iż wnioski organizacji pozarządowych składane w trybie uchwały nr XXIII/353/00 Rady Miasta Opola z dnia 27 kwietnia 2000 r. trafiały do różnych wydziałów (brak było jednoznacznego wskazania adresata) i mogło się zdarzyć, że oryginał wniosku i załączniki nie dotarły do Wydziału i komisji opiniującej, co nie oznaczało, iż dany wniosek nie zostanie rozpatrzony.

Polskie Towarzystwo Psychologiczne projekt „Ambulatorium Wczesnej Terapii” od kilku lat realizuje w sposób ciągły, a nie w formie jednorazowego zadania określonego w umowie ramami czasowymi. Wobec powyższego część zadań w ramach projektu organizacja finansowała z własnych środków. Umowa zawarta w dniu 30 maja 2003 r. pozwalała na refundację poniesionych nakładów w okresie od 2 stycznia do 15 grudnia 2003 roku. Takie rozwiązanie zostało zaakceptowane przez radcę prawnego, ówczesnego kierownika Referatu Zdrowia, skarbnika miasta oraz Prezydenta Miasta Opola. Powyższe rozstrzygnięcia dotyczą również innych podmiotów objętych kontrolą.

W podobnym duchu należy rozpatrywać wykorzystanie dodatkowych środków finansowych przekazanych po terminie końcowym określonym w zawartej umowie, bez zmiany tego terminu, ponieważ środki finansowe zostały wykorzystane do refundacji poniesionych wcześniej wydatków.

- W pkt IV.3 stwierdzono, iż Klub Sportowy „Gwardia” nie złożył wniosku o dotację, lecz jedynie pismo z prośbą o ujęcie programu „Sport alternatywą dla uzależnień” w Miejskim programie profilaktyki ... W rzeczywistości w myśl § 10 uchwały Rady Miasta Opola nr XXIII/353/00 Rady Miasta Opola z dnia 27 kwietnia 2000 roku nigdy nie zostały opracowane jednolite formularze, oferty, umowy i rozliczenia. Klub Sportowy „Gwardia” 12 sierpnia 2002 roku przedłożył pismo posiadające w załączeniu projekt programu pn. „Sport alternatywą dla uzależnień”. W załączonym projekcie wyszczególnione było uzasadnienie projektu, cele projektu, odbiorcy, miejsce realizacji, formy i metody realizacji, przewidywane efekty oraz koszty realizacji projektu z rozbiem na koszty osobowe i nieosobowe.
- W pkt IV.5 stwierdzono, iż wniosek złożony przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie w dniu 14 sierpnia 2002 roku winien być rozpatrywany w trybie uchwały Rady Miasta Opola nr LV/655/02 z dnia 24 stycznia 2002 roku (tzw. mała dotacja), co jest nieuprawnione. W rzeczywistości każdy wniosek złożony przez organizację

pozarządową w terminie do dnia 15 sierpnia roku poprzedniego był rozpatrywany w trybie obowiązującej uchwały nr XXIII/355/00 Rady Miasta Opola z dnia 27 kwietnia 2000 roku i wg zasad w niej zawartych. Wobec powyższego stosowanie § 5 b uchwały nr LV/655/02 Rady Miasta Opola z dnia 24 stycznia 2002 roku w tej sprawie jest nieprawidłowe.

Wszystkie podmioty, którym przyznano dotację na realizację zadań objętych uchwałą Rady Miasta Opola w sprawie Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych były o tym fakcie powiadamiane telefonicznie z jednoczesnym zaproszeniem do podpisania umowy o dotację. Nie stwierdzono przypadku, żeby zainteresowani w określonym czasie nie przystąpili do podpisania umowy i realizacji zadania. Uchwała Rady Miasta Opola w tej sprawie nie wymagała zawiadomienia w formie pisemnej.

• **VI.1 Polskie Towarzystwo Psychologiczne – Ośrodek Badań i Usług Psychologicznych**

W tabeli 2 – w zestawieniu kwotowym przedłożonych rachunków i faktur, pominięto umowę – zlecenie zawarte z _____ na wykonanie w terminie do dnia 03.10.2003 r. prac: dyżury i konsultacje w Ambulatorium Wczesnej Terapii w lipcu, sierpniu i we wrześniu 2003 roku (21 godz. x 50 zł) na kwotę 630,00 zł. Powyższa umowa-zlecenie znajduje się w sprawozdaniu organizacji z realizacji zadania.

Kwestionowany brak dowodów wpłaty w wyszczególnionych pozycjach tabeli nr 2 wynika z faktu, iż należności przekazywane były na rachunek bankowy zleceniobiorcy, bądź realizatora zadania, z którym zawarta była umowa-zlecenie.

• **VI.2 Diecezjalna Fundacja Obrony Życia**

Przyznana dotacja w kwocie 32.500, 00 zł została w całości wykorzystana na wypłaty osób realizujących program, zgodnie z zawartą umową. W tej sytuacji jedynym rozliczeniem dotacji są kserokopie list płac. Z przedstawionego zestawienia wynika, iż nie uwzględniono odprowadzanych przez pracodawcę składek ZUS. Wobec powyższego w rozliczeniu dotacji Fundacji nie mogły występować ani rachunki, ani faktury.

11 • **VI.4 Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie – „Arka w mieście”**

W ramach uzupełnienia przekazuję sprawozdanie i rozliczenie przekazanej II transzy dotacji na kwotę 10.000,00 zł (załącznik nr 2)

12 • **VI.5 Stowarzyszenie Pomocy Rodzina-Rodzinie.**

Zakwestionowano celowość wydatków organizacji pokrytych z uzyskanej dotacji stwierdzając, iż są bezpośrednio niezwiązane z realizacją programu. Jednakże aneks z dnia 06.09.2003 roku do planu finansowego realizowanego zadania uwzględniał koszty prowadzenia poradnictwa telefonicznego, w tym opłaty za faks i telefon oraz koszty organizacyjne, w tym księgowość, opłaty za lokal i materiały biurowe. Sprawozdanie zatwierdziła ówczesna Kierownik Referatu Zdrowia.

13 • **VI.6 Sprawozdawczość**

Z dotychczasowych praktyk i stosowanych standardów wynikało, iż sprawozdanie z realizacji Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dotyczyło w głównej mierze rozliczenia zadaniowego programu. Rada Miasta Opola, bowiem w swych kompetencjach miała przyjmowanie do realizacji uchwały w sprawie programu, a nie w sprawie środków finansowych przeznaczonych na jego realizację. Zgodnie z powyższym, sprawozdanie z realizacji programu w 2002 roku zawierało tylko podstawowe informacje finansowe dotyczące realizacji poszczególnych zadań.

14 • **VII.1 realizacja zaleceń pokontrolnych z dnia 31.10.2003 r.**

Tabela pkt 2

W związku ze zmianą przepisów od 2004 roku realizatorzy zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wylaniani są w drodze otwartego konkursu ofert. W ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zostały określone zasady prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty oraz zasady korzystania z tej działalności przez organy administracji publicznej. W odrębnym rozporządzeniu określono również wzór oferty realizacji zadania publicznego, ramowy wzór umowy o wykonanie zadania publicznego oraz wzór sprawozdania z wykonania tego zadania. Zgodnie z przepisami w 2004 roku zadanie realizowano w następujący sposób:

- Zarządzeniem nr OR.I.0151-211/2004 Prezydenta Miasta Opola z dnia 15 kwietnia 2004 roku został ogłoszony konkurs ofert na powierzenie organizacjom pozarządowym i innym

uprawnionym podmiotom realizacji zadań publicznych służących rozwiązaniu problemów alkoholowych w mieście Opolu.

- Zarządzeniem nr OR.I.0151-276/2004 Prezydenta Miasta Opolu z dnia 19 kwietnia 2004 roku została powołana Komisja do rozpatrywania ofert w związku z ogłoszonym konkursem ofert.

Natomiast zalecenia dotyczącego rozdzielenia kompetencji w zakresie przyjmowania i opiniowania wniosków od przyjmowania i badania sprawozdań podmiotów dotowanych z wykonania danego projektu nie można było zrealizować w stosunku do działań z 2003 roku, które były przedmiotem kontroli. Obecnie w Wydziale Polityki Społecznej przyjmowaniem wniosków tzn. wpisywaniem przychodzącej korespondencji zajmuje się pracownik Wydziału, który przyjmuje korespondencję i przedkłada ją Naczelnikowi Wydziału zgodnie z obiegiem korespondencji w Wydziale. Opiniowaniem wniosków dot. miejskich jednostek organizacyjnych zajmuje się Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Decyzje w sprawach przyznawania dotacji dla podległych jednostek podejmuje Prezydent Miasta Opolu stosownym zarządzeniem. Natomiast decyzje w sprawie przyznania dotacji dla organizacji pozarządowych i innych uprawnionych podmiotów podejmuje komisja konkursowa powołana zarządzeniem Prezydenta Miasta Opolu, której zadaniem jest dokonanie wyboru realizatora zadania.

15 Tabela pkt 5, 6, 7

✓ Zalecenia nr 5,6,7 nie można było zrealizować w odniesieniu do działań podejmowanych w 2003 roku. Zalecenia zostały wykonane w 2004 roku. Kontrola i monitoring wydatkowania dotacji w trakcie realizacji projektu finansowego dokonywana jest w związku z wprowadzeniem systemu transzowego przekazywania dotacji (stosowane w odniesieniu do dużych kwot). W zawieranych umowach wprowadzono zapis, iż przekazanie kolejnej transzy środków finansowych uwarunkowane jest akceptacją przedłożonego sprawozdania z wydatkowania poprzedniej transzy. ✓

16 Tabela pkt 8

✓ Odpowiedzi udzielono pismem nr Z.VI.0913-1/04 z dnia 7 stycznia 2004 roku. Sprawy dot. nie przyjęcia rozliczenia przyznanej dotacji reguluje umowa, a ewentualne spory rozstrzyga właściwy sąd dla miasta Opolu (w załączeniu pismo Z.VI.0913-1/04 – załącznik nr 3). ✓

Tabela pkt 10

✓ W drugiej połowie lutego 2004 r. szkolenie z zakresu ustawy prawo o zamówieniach publicznych przeprowadziła (Kierownik Referatu Przetargów) ✓
– w załączeniu notatka służbowa z dnia 19 lutego 2004 roku – załącznik nr 4.

Tabela pkt 11

✓ Informacja o realizacji tego zalecenia została przekazana pismem nr Z.VI.0913-1/04 z dnia 7 stycznia 2004 roku. W celu niezwłocznego załatwienia przedmiotowej sprawy Kierownik Referatu Zdrowia skontaktowała się telefonicznie z NZOZ Medycyna Rodzina, informując o braku kompletnego rozliczenia przekazanych środków finansowych na działalność punktu poradnictwa w 2002 roku. Dokumentacja została uzupełniona i przekazana do Referatu Zdrowia przy ul. Żeromskiego 3 niezwłocznie, tj. w dniu przeprowadzonej rozmowy. Wobec powyższego nie było potrzeby wysyłania pisma ponaglącego. Przedłożone sprawozdanie wraz z załącznikami zostało przez ówczesnego Kierownika Referatu Zdrowia uznane za rozliczone. ✓

19 • VII.2 Realizacja zaleceń pokontrolnych z dnia 26.03.2004 r.

Tabela pkt 1.2

Obieg dokumentów określony został zarządzeniem wewnętrznym nr 4/2004 Naczelnika Wydziału Polityki Społecznej z dnia 28.06.2004 r. w sprawie określenia procesu komunikacji i obiegu dokumentów między Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a Wydziałem Polityki Społecznej. Zarządzenie wraz z informacją o realizacji zalecenia przekazano Prezydentowi Miasta Opola pismem z dnia (w załączeniu kserokopia pisma PS.I.0717-89/04 z dnia 28.06.2004 r.-załącznik nr 5).

Tabela pkt 1.3

Wydane zalecenie pokontrolne nie precyzowało, w jakich odstępach czasowych Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych winna przedkładać sprawozdanie merytoryczne ze swej działalności. W § 11 zatwierdzonego przez Prezydenta Miasta Opola regulaminu, przekazanego do Wydziału Kontroli Wewnętrznej i Audytu pismem nr PS.III.AM.0914-1/04 w dniu 4 maja 2004 r. wskazany jest jako okres sprawozdawczy 1 rok kalendarzowy. Zalecenie zrealizowano.

Tabela pkt 1.4

Zakres dokumentacji będącej podstawą wypłaty wynagrodzeń dla członków Komisji określony jest w § 10 ust. 4 zatwierdzonego przez Prezydenta Miasta Opola regulaminu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela pkt 3

✓ Wszystkie zamówione środki rzeczowe przekazywane są za pokwitowaniem. W załączeniu przykładowe pismo z dnia 21.12.2004r. – załącznik nr 6.

Tabela pkt 4

✓ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pismem nr L.dz. 121/04 z dnia 13 kwietnia 2004 roku przedłożyła korektę sprawozdania merytorycznego z działalności za 2003 rok (ww. pismo oraz projekt autopoprawki w załączeniu – załącznik nr 7).

• VII.3 Realizacja zaleceń pokontrolnych z dnia 05.05.2004r.

Zalecenie pokontrolne zostało zrealizowane w całości.

Zarządzenie nr OR.I-0151-591/2004 Prezydenta Miasta Opola z dnia 13 września 2004 r. określa dla miejskich jednostek organizacyjnych tryb przyznania środków finansowych z miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, sposób ich rozliczania oraz sposób kontroli wykonania zadania, a także obowiązujący wzór wniosku i sprawozdania merytorycznego i finansowego.

Natomiast przyznawanie dotacji organizacjom pozarządowym przeprowadza się zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. nr 96, poz. 873 z późniejszymi zmianami). Wzór oferty, umowy i sprawozdania określa rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października 2003 roku (Dz. U. nr 193, poz. 1891). Każdorazowo, zarządzeniem Prezydenta Miasta Opola, ogłaszany jest otwarty konkurs ofert, a tryb rozliczania dotacji określony jest w umowie zawartej z dotowanym.

Z. Janczyński
Naczelnik
Wydziału Polityki Społecznej
Anna Koska

Załączniki

- 1) druk 296 uchwały Rady Miasta Opola w sprawie „Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla miasta Opola na 2003 rok
- 2) teczka 8170/3C/2004 dot. sprawozdania z wykorzystania przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Arka w mieście” - II transzy przekazanej dotacji na realizację zadania pn. „Projekt wsparcia dziennego”.
- 3) pismo Z.VI.0913-1/04 z dnia 7 stycznia 2004 roku
- 4) notatka służbowa z dnia 19 lutego 2004 roku
- 5) pismo PS.I.AM.0717-89/04 z dnia 28 czerwca 2004 roku
- 6) pismo Wydziału Polityki Społecznej do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z dnia 21 grudnia 2004 roku
- 7) pismo z dnia 13 kwietnia 2004 roku dot. korekty sprawozdania merytorycznego z działalności MKRPA za 2003 rok